

Hemvännen

N:o 10.

Lördagen den 19 Mars.

1892.

Denna nummer af "Hemvännen" har 6 sidor.

Visdomens källa. Af Signor Elia.

(Forts.).

— Andtligen! Du har dröjt bra länge! utropade den, som så hastigt uppträdde på skådeplatsen.

Det var en gosse af ungefärlig ålder samma ålder som Carl, hvilket röjdes af vaxten och roten; andtligen kunde i den tilltagande skymningen ej urskiljas.

— Och Erik har då hittat dig? tillade han.

— Jo, jag ... började den lille prästmakaren, men Carl afbröt honom med orden:

— Nå, det är ingenting riktigt. Det kan du se berättat. Men hvad menar I, när jag dröjt?

— Vi blefvo naturligtvis en smula

la otaliga ... Hvar har du riktigt varit?

Carl och Erik hade närmast sig den tredje gossen, och de stodo där, samtalande med låg röst.

— Aren I alla församlade? frågade Carl, utan ett svans på den till honom ställda frågan.

— Ja, alla, utom Erik ... vi äro ju just förvånade ...

— Han håller på att dö, afbröt Johan med en stamma, som saknade sin vanliga glattighet.

— Hvad? ... hvad sade du? ... dö? stammade gossen, i det han af hopnad tog ett steg bakåt.

— Ja, det är sant, men vi skänte tala om det, genmälde Carl, hvars samvete icke ännu lugnat sig.

Carls hela uppträdande har kanske syns läsaren mycket hemlighetsfullt, men det är med flit, som vi ej beqväm oss af författars privilegium ^{att} iinblicka i det fördolda och uppenbara saker, hvilka äro okända för den yttre världen, af det skäl, att händelsernas gång själf skall utreda allt. Och vi hoppas att det lilla intresse, som denna berättelse möjligen ingifver, icke därigenom förminskats.

Allons!

— Det börjar bli kallt. Låtom oss gå in, uppmanade vår hjätte, d.v.s. Carl, ~~läsaren~~ läsaren väl gissat. Att hans grundsatsar ej äro af det bästa slag — hörs just till berättelsen.

Samtalet afbröts.

Den för oss ännu okände gossen bemästrade sin myfikenhet, medan den tolfårige Johan lade band på sin tunga.

— Lat mig gå först, Rob!

Det var åter Carl, som talade.

Rob — nu har den „okände“ fått namn — vek åt sidan och gaf rum för Carl, som frände bakom ~~den fristående stenväggen~~ ^{den fristående stenväggen}, och fallande tag i ~~sin~~ ^{sin}

sau på bärget lyfte han upp en del af den mossbekladda väggen!

Detta under förklarar mycket lätt.

En fitt — antagligen något gammalt hästtacke — var upptill fastad vid ~~de~~ på bärget värlande ~~beständigt~~. För och så skickligt öfvertäckt och bekladd med mossor, att blott en noggrann granskare varseblifvit bedrageriet.

Denne besynnerliga portiere dolde en öppning, som ledde in till bärgets gömmor...

Huru sagolikt är icke allt detta, vi hålla på att beskriva! Huru otroligt låter det ej! Och dock är allt i öfverensstämmelse med verkligheten — åtminstone i afseende på ensemblen. Någon ting bekände allt detta har författaren för någon tid sedan läst i en tidning. Och som notisen i tidningen grundade sig på det ~~världliga~~ ^{världliga} tips, kunna äfven vi stöja oss därpå, om vi ej taga i betraktande de der mindre viktiga detaljerna...

Ett flammande gussken strömmade gossarna till mötes, då Carl öppnade den egendomliga bärghölen — en grotta öppnade sig för deras blickar, en grotta, ^{den} vars ^{stenvägg} ^{stenvägg} ^{fan}

fastslaget belgtes af den på marken mist i kalen upptända ziguenarelden, hvar af rökken försvann ut i det fria genom ett fäng i taket.

Kring denna brasa voro ett tiotal gossar lägrade; några lägo på marken, samtalande ^(med låg röst), andra sutto på stora stenar och tycktes ha något spel på händer, återigen andra stodo. Hedersplatsen närmast den värmande elden tycktes innehafvas af en stor gosse, som makligt låg utsträckt på grottans golv, rökande en pipa. För det mesta voro alla, som där befunnos sig, unga pojkar af tolf till fjorton års ålder.

En af dem, som just höll på att gifva kort ur en smutsig lek, blef varse förhängets upplyftande och den inträdande Carl och utropade:

— Nå, där kommer han nu!

Alla slutade genast upp med det, de hade för händer och vände sig emot den nykomne; de flesta springo till och med upp och omringade Carl. Endast den liggande ~~stod~~ kvarblef på sin plats.

Den Sesam-leka dörren hade nedfallit efter Stob, som inträdde sist i ordningen, och vi befinn oss

nu tillsammans med läsaren och de handlande personerna, afskildt från världen, i den grotta, vi sökt beskrifva — eller med andra ord, så som läsaren kanske gissat och åtminstone skall erfara: i en röfvar-kula i smält.

— Vår död! ... vår höfding ... ända här ... hvar har du varit? ... säg ... hvarför har du dröjt? ... hvar är Erik?

Slyliga rop, hvilka dock utstöttes med dämpad stämma, höro emot Carl, som majestätiskt skred åt elden till, björdande tystnad med hand och tunga.

— Tyst, gossar! Passar sig deth för äkta röfvar? Slyktet skäl hör utla banditer till ... icke oss. Om I vilken veta, hvarför jag dröjt att infinna mig, skolen I säga och jag skall förklara mig.

Vår "röfvarhöfding" hade synbarligen ^{vil} lat skaffa sig respekt af samtliga röfvar, ty de tystnade genast.

— Hvar är min sittplats? På sitt ställe! Nå, bra! Sattlen er!

Medan de öfriga gossarna lagade sig ånyo kring elden, satte sig deras anförare Carl, på hedersplatsen, en stor stes, hvar röfvar en röd filt ^{var best.} (Forts.)

Ett "halft sakrament."

Översättning af den italienska flyg-
skriften "Un mezzo sacramento" af Signor Elvi.
Paris. af A.S. 7.
(Forts.)

öfvertenna åt sin föreslagare en ofel-
barhet, som han ej själf var i besittning
af?

Jag vet ej, hvad andra därom tänka, men
jag, jag tror ej, att det på jorden finnes en

Utom det, förbannar den alla dem, som
tro eller
handla an-
nordunda.
Är icke det
ta en kann-
lysning emot
själven Jesus
Kristus?

Men de
böna väl haf-
va någonting
att säga till
sitt försvär?
Ja, visserligen
orsakar lifen

Kapplöpning på skridskobanan.

Original för "Hemvännen" af A.S.

Le i öfverflös. Är kanske icke påfven,
kyrkans öfverhufvud, ofelbar? Jo, det är
säkert; men före, långt före påfven Pius
IX, var Gelasius påfve, och han förklarade,
di han hört, att vissa Manicheer togo brott,
men ej vinet, att en sådan delning af ett end-
amiskt sakrament bevirade ~~afskyvärd~~ brott.
Och var han ej dock kyrkans öfverhufvud och
som sådan ofelbar? Och om han ej var
ofelbar, huru har han då kunnat

kan däraf alle!" och, så mycket mig angår,
vill jag hörsamma befallningen. Om någon
romersk katolik vill förena sig med oss, ska-
la vi nog gifva åt honom frälsningens kalk,
Om de ville låna mig ett ögonblick sitt ord,
skulle jag ej säga dem: bekännan mig edra
synder, utan väl så här: Kära bröder,
ni minnens ej Kristus i edert sakrament.
Ni minnens honom blott till halft.
Han har sagt: "Äten och dricken till

enda men-
iska eller
enda aukto-
ritet, som
kunde in-
skräcka kri-
sti gifvor, els-
ker, med an-
dra ord, bort-
taga af oss
det, som
Han gett
oss. Han
sade om kat-
ken: "drick-

minnelse." Ni göta blott den ena af denna Trä saker. Ni förkunna icke Herrens död; ~~hvar~~ för säger Paulus: "Hvar gång i skolen äta af detta bröd och dricka af denna kalk, så skolen i förkunna Herrens död, tills han kommer." (1 kor. II, 26). Kristi död förkunnas ej endast genom brödet, men af de båda förenade elementen. Jag vet, att eder kyrka säger, det i kroppen finnes blott blod, det ~~man~~ genom det ena erhållande behömmet det andra, och att, såsom konsiliet ~~men~~ nar, " Kristus befinner sig fullständigt och verkligt i hvardera slaget," men huru kommer det så till, att Kristus ~~ej~~ därpå visste ingenting? Hade han således gjort ~~ett~~ ofverflödig handling vid kalkens gifvande? Hvad betyder det, att blodet befinner sig i kroppen, och att vi erhålla blodet tillsammans med kroppen, emedan brödet är förvandlat till Kristi kropp? Det, af hvilket vi äro i behof, det är det från kroppen afskilda blodet, det utgjutna blodet. Kristi blod är ej syndernas förlåtelse, utom på vilkor att det är utgjutet. I själva verket, kära romerska-katolska vänner, i fören aldrig Herrens verkliga Nattvard. Vid Herrens Nattvard fanns en bazare; vid eder

finnes den ej. I tron, att de Kristi ord, som omtalas för oss i kap. II af Johannes evang, hafva till föremål syndaförlåtelsen; men i detta tal står skrifvet: "Om j ej äten ~~af~~ ^{den} mistones Söns kött och ej dricken af hans blod, ~~skall j~~ ^{drä} hafven j ej lif i eder." Enligt dessa ord hafven j ej lif i eder, emedan j ej dricken hans blod. Högst kunnen j säga, att i äten det i samband med hans kropp.

Annau ett ord. Ett halft sakrament är en sak, som ej kan existera. Att det ett sakrament är detsamma som att förstå den del. Därpå följer alltså, att sakramentet blifvit fullständigt förnekadt. Tänken därpå: Om j blott för fem minuter fastna eder uppmärksamhet vid detta ämne, så triflar jag på, att j längre skolen förbli romerska katoliker.

En välkommen nyhet!

Om inga hinder inställa sig, kommer i slutet af nästa vecka en länge efterlängtat dockteaterrepresentation att gå af stapeln, och om densamma lyckas, och faller åskådarna i smaken, är det möjligt, att en serie representationer skola gifvas, — hvarom för öfrigt mera framdeles genom andra nummer.

Tidningen "Hemvännen" utkommer ej i nästa lördag, om dockteatern blir af. Siquor this

Varjehanda företeelser i naturen.

12. Ädelstenar. (Forts.)

De ostindiska äro de skönaste och hårdaste, man äfven i Brasilien påträffas särdeles sköna. De europeiska bergen, äfven i de böhmiska, uppvisa också dylika stenar, hvilka dock i afseende på hårdhet, glans och afstöbrämnelighet stå långt under de förnämde och därför kallas vanligen ädelstenar. Dessa stenar brukas till följande af sitt skimmer som spjället af ena viskorna och utgör den dyraste prydnaden, i det att en enda diamant kan kosta flere tusen mark.

Diamanten är den hårdaste och kostbaraste ädelstenen; den är mestadels, liksom likart vatten, utan färg. Efter den följer rubinen, som är rött, safiren, som är ljusst himmelsblå, smaragd, som är dunkelgrön, topasen, som är ljusgul. Hyacinthen, som är blekgul, Amethysten, som är purpurfärgad, och beryllen, som är hafsligrön, äro äfven mera än mindre starka; dock äro de bästa af ringare värde, än de oförgyngbara stenarna. Såsom man finner dem i bergen eller fjordar, kallas de råa. Deras skönhet framträdande först, sedan de blifvit slipade och infattade.

13. Kaffe.

Kaffe är kärnan af en kostbarlek frukt hvilken växer på ett träd, som fördom blott växte i det dyckliga Arabien, men därifrån sedermera öfverflyttadt till många af de värma länderna. Det finnes nu kaffe buskar till och med i flere länder i Europa, men dessa äro blott sed till spå för hö. Ja, däremot de i Arabien uppå en höjd af fjortio fot. Kaffe träd är ständigt fullt af blommos och frukter; frukten är saftfull och innefattar en kärnell, hvaruti kärnan, som kallas kaffebön, är. När denna kärna är frisk, är den gulaktigt grön eller ljusgrön. Karpellerna torkas på mättas i solen och krossas sedan med vridlar, för att man skall få ut bönnorna. När torkas de än en gång och sändas så till Europa, hvarst deras bruk varit känt endast sedan sextonde århundradet. De arabiska bönnorna kallas chocha-kaffe, hvilket är det bästa. I allmänhet är denna dryck ganska ohelsofar, om den drickes för stark eller i för stor myckenhet; oftest underlattan den matsmältningen.

14. Skivinter, eller smi russen, äro de äfven torkade frukterna af en äfvent af vinstocken, Vitus vinifera apyrena, som växer på Korea och Joniska öarna.

Skämt, Anekdoter m.m.

En student mötte en mjölkare, hurvid de vände om, togo de emellan sig och började språkka. "Är det icke sant", ytttrade den ena, "att med ett handsvärd måste man endera vara en tjuf, då man slår sig bra ut, eller en slacker, då man slår sig dåligt ut." "Ja, ja", svarade mjölkaren och vände sig bakom örat, "det där kan julest änte vara så gallet det, och om jag skall säga herrarnas rent ut, så ... så är jag just mitt emellan."

En lakare blef kallad till en sjuk. "Si man är förlorad", ytttrade han till den sorgande fruen. "Flan har blottakanspelare, se han hvar röd hans händer äro." "Ah, hvad händerna angår, så ha de alltid den där färgen", svarade hon, "ty min man är färgare." "Ja ja", sade doktorn, "det

star minnann lycka det, att han är färgare, ty annars hade han dödt i den här sjukdomen."

"Jag skall låta hvitlimma mitt ror", ytttrade en student till sin kamrat; "och när det är hvitlimmat, skall jag själf måla det." "Nitt, vad är, att du målar det först och låter hvitlimma det sen", inföll den andre.

"Ni ser så blek ut, så att man kunde vara frestad att lägga er i graven", ytttrade en brunett till en blondin. "Det gör ingenting", svarade denna. "När jag får ligga i graven så får jag, så blir jag väl lika gul som ni."

"Käraste brot! Du ser ut som hade du färgat i sån kanot. Kan du gifva mig halftan af det du har på dig?" "Gärna. Här har du 50 penni."

Meteorologiska observationer.

Hjors termometer hvarje dag kl. 12 p.m. den 19 Januari 1872.

Lörd. den 13 Mars	-2°C.
Månd. den 14 Mars	± 0°C.
Tisd. den 15 Mars	+2°C.
Onsd. den 16 Mars	+1½°C.
Torsd. den 17 Mars	-½°C.
Fred. den 18 Mars	+1°C.
Lörd. den 19 Mars	+2°C.

Rebus, gåtor etc.

Lösning på rebus i nr 9:
1) Klockan är mid. - 2) En vägg står på desken. - 3) Ja, jag skickar efter man påskugg. - 4) Har ni min vika mitt. - 5) Med en gäst sopar man ett rum. - 6) Paris röfvar Helena.